

Fem og Trefindstyvende Møde.

Mandagen den 19de Februar 1883 Kl. 1.

Sekretæren, Hansen (Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds), oplæste Protokollen for forrige Møde; denne blev derefter underskrevet.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Told- og Skibsafgifterne.

Monrad: Der var en Bemærkning i den høitærede Finantsministers ligesaa lærerige som udførlige Foredrag, der særlig slog mig. Det var den, naar han berømmede Landstinget for, at det, givende efter for hans Grunde, var gaaet over til en anden Overbevisning i flere Punkter. Jeg deler aldeles hans Opfattelse i saa Henseende. Jeg anser det i Sandhed for at være en Berømmelse, at man lader sig paavirke af Grunde, at man kan forandre en urigtig Mening, saasnart man indser dens Urigtighed. Det er i Tillid til, at den høitærede Finantsminister for sit eget Vedkommende ikke vil give Afkald paa denne Berømmelse, at kunne komme fra sin urigtige Mening, at jeg navnlig tillader mig at tage Ordet idag. Naar jeg skulde fremsætte en almindelig Ytring om min Stilling til dette Lovforlags finantsielle Side, da vil jeg først bemærke, at jeg staar paa det vesteuropæiske Standpunkt, det occidentalske Standpunkt i Opfattelsen af denne Sag. De, der staa paa dette Standpunkt, anse det for en stor Ulempe, naar der ikke er Balance mellem Udgifter og Indtægter, naar Udgifterne ere større end Indtægterne, og de lade sig det derfor være magtpaaliggende, saasnart saadanne Tilfælde indtræde, da at raade Bod derpaa ved at aabne nye Indtægtskilder. Men de anse det ogsaa for en betydelig Ulempe, naar Indtægterne overstige Udgifterne; det anser de ogsaa for en Ulempe. De anse det for en Ulempe, fordi det ikke er godt, naar en Finantsminister saaledes svælger i Millioner. Han taber sin Modstandskraft overfor sine Kolleger, der fra alle Sider trænge ind paa Finantsministeren, saa med eet Duffe og saa med et andet, idet de sige: Du har jo Penge nok. Det giver dernæst ogsaa Anledning til at

udbrede en temmelig almindelig Misformøielse, thi for Alles Dine svæve de store Rigdomme, og Alle mene da, at det ikke er mere end billigt, at det Træk, de føle, bliver afhjulpet. Derfor opstaar der en vis Begjærighed hos Trivalider, Pensionister, Forfatterinder og Kunstnere, hos Embedsmænd, hos Kommuner, hos alle dem, der foretage sig Noget; de se hen til Finantsbestyrelsen; den er jo saa rig, saa rig, den veed ikke, hvad den skal gjøre med sine Penge. Men Hovedgrunden for, at det er utilstedeligt, at Statens Indtægter vedvarende overstige dens Udgifter, er den, at Millionerne hagle ganske anderledes kraftig, naar de ere i Borgernes Lomme, end naar de ere i Statskassen. Det er Hovedpunktet. Ja, hvis det var saaledes, at Millionerne falbt ned fra Himlen eller vogede op af Jorden, saa var det en ganske anden Sag, saa kunde man tage imod dem, men de komme jo ud af Borgernes Lomme, og for den virkelige Statsformue er det langt ønskeligere, at de blive i Borgernes Lomme, thi Borgerne forstaa ganske anderledes at gjøre dem frugtbringende, end Staten er istand til. Jeg tror derfor ogsaa, at det maa erkjendes som et almindeligt Træk i den nyere vesteuropæiske Politikk, at man, saasnart som Indtægterne betydelig overstige Udgifterne, søger at skaffe Balance ved at foreslaa en Nedsættelse af Indtægterne. Den høitagede Finantsminister vil maasse dertil bemærke, at han har saa mange Reformere, at disse Reformere ville koste mange Penge, og at, naar han nu formindsker Indtægterne, afstærer han sig fra at faae sine Reformere gennemførte. Jeg tror, at dette er en urigtig Betragtning. Saa længe som man ikke er istand til at faae hele Lovgivningsmagtens Samtykke til Gjennemførelsen af de Reformere, som man tænker paa, saa længe høre disse Reformere til Drømmenes Verden. Om de ville blive til Virkelighed, veed man ikke, og naar derfor en virkelig stor Reform ligger for, saa anser jeg det for aldeles urigtigt at standse den paa Veien af Hensyn til disse Drømmebilleder, som mulig i sin Tid kunne blive til Virkelighed, men som muligen ogsaa aldrig nogensinde ville blive realiserede. Nei, kommer det først dertil, at saadanne Reformers Nødvendighed er blevet indset af hele den Lovgivende Magt, saa vær ganske rolig, saa bliver der nok skaffet Midler tilveie dertil. Landet er slet ikke saa fattigt, at der ikke skulde kunne staffles Midler til de nødvendige Reformere. Lad os derfor ikke, ved at kaste Blikket langt ud i Fremtiden og ved at samle i en Bunke alle de Reformere, som man tænker paa, standse den store og nødvendige Reform, der her er Tale om.